

Concept-toelichting
bij het invullen van de
staat Organisatie en Risico

17 juni 2013

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Onderdeel organisatie.....	3
3. Onderdeel scenarioanalyses.....	4
3.1 Renterisico	4
3.2 Aandelenrisico.....	4
3.3 Vastgoedrisico.....	4
3.4 Kredietrisico.....	4
3.5 Tegenpartijkredietrisico	4
3.6 Kostenrisico	4
3.7 Kortlevenrisico	4
3.8 Langlevenrisico	4
3.9 Valutarisico	4
3.10 Invaliditeitsrisico.....	5
3.11 Catastroferisico Leven	5
3.12 Inflatierisico	5
3.13 Premie- en schadevoorzieningrisico	5
3.14 Catastroferisico.....	6
4. Onderdeel beleggingen.....	6
5. Onderdeel nieuwe productie	6

1. INLEIDING

De verzekeraar wordt in de staat Organisatie en Risico gevraagd naar een aantal algemene aspecten van de organisatie en naar de uitkomsten van scenarioanalyses van risico's die de solvabiliteit van de verzekeraar in gevaar kunnen brengen. Daarnaast wordt de verzekeraar gevraagd naar aanvullende informatie over de beleggingen en de nieuwe productie.

Deze staat Organisatie en Risico vervangt specifiek de staten VSJ135R en het onderdeel beleggingen in VSJ136. De bestaande staten specifiek voor schadeverzekeraars VSJ135S, VSJ135S1 en VSJ135S2 blijven bestaan.

2. ONDERDEEL ORGANISATIE

Organisatie

Groepsstructuur (wereldwijd)

Hier wordt een toelichting gevraagd op zowel de juridische als organische structuur van de groep waarvan de verzekeraar onderdeel uitmaakt. Dit kan in de vorm van een tekstuele toelichting en/of in de vorm van een organogram.

Transacties met verbonden partijen

Voor het begrip 'verbonden partijen' wordt verwezen naar het Burgerlijk Wetboek, dan wel IAS 24.

Bestuurders en interne toezichthouders

- Onder "overige dagelijkse beleidsbepalers" wordt verstaan personen die geen statutaire directie/bestuurder zijn maar wel door DNB zijn getoetst als dagelijks beleidsbepaler;
- "Interne toezichthouders" zijn door DNB getoetste mede-beleidsbepalers zoals commissarissen en leden van het bestuur van een onderlinge waarborgmaatschappij;
- "Wettelijke vertegenwoordigers" voor Nederlandse bijkantoren zijn personen die op grond van de Wft zijn benoemd voor bijkantoren van verzekeraars die statutair zijn gevestigd buiten de Europese Unie.

Overzicht andere functies interne toezichthouder/bestuurders

- Met functies wordt bedoeld zowel betaalde als onbetaalde functies in andere organisaties dan de onder toezicht staande verzekeraar (niet verzekeringsmoeder of andere groepsmaatschappijen).

Corporate Governance

Corporate Governance staat voor het besturen en beheersen van organisaties alsmede het toezicht daarop. Een aantal aspecten dat hierbij een rol speelt zijn het nemen van verantwoordelijkheid, interne beheersing, het afleggen van verantwoording, integriteit en transparantie. Toegelicht moet worden:

- welke Corporate Governance organen zijn aanwezig (RvC, RvB, directie, audit commissie, remuneratiecommissie, anders);
- (indien van toepassing) welke Corporate Governance standaarden worden toegepast: de nationale of internationale Corporate Governance standaarden (Tabaksblat, Health Insurance Governance, Sarbanes-Oxley);
- interne (gedrags-)code op bestuur/directie-niveau en/of overige personeelsleden, hoe deze bekend wordt gemaakt en hoe de naleving van deze code wordt gewaarborgd;
- hoe is gewaarborgd dat relevante wet- en regelgeving wordt nageleefd en of er in het boekjaar overtredingen van wet- of regelgeving zijn gesignaleerd;
- is er een interne accountantsdienst (IAD) aanwezig, zo ja, welke plaats vervult de IAD

organisatie, aan wie rapporteert de IAD en welke functie vervult de IAD in het boekjaar (financial of operationele audit, naleving compliance).

3. ONDERDEEL SCENARIOANALYSES

3.1 Renterisico

< Zie de Technische Specificatie impact studie theoretisch solvabiliteitscriterium, paragraaf 2.2 >

3.2 Aandelenrisico

< Zie de Technische Specificatie impact studie theoretisch solvabiliteitscriterium, paragraaf 2.3 >

3.3 Vastgoedrisico

< Zie de Technische Specificatie impact studie theoretisch solvabiliteitscriterium, paragraaf 2.4 >

3.4 Kredietrisico

< Zie de Technische Specificatie impact studie theoretisch solvabiliteitscriterium, paragraaf 2.5 >

3.5 Tegenpartijkredietrisico

< Zie de Technische Specificatie impact studie theoretisch solvabiliteitscriterium, paragraaf 2.6 >

3.6 Kostenrisico

< Zie de Technische Specificatie impact studie theoretisch solvabiliteitscriterium, paragraaf 3.1 >

3.7 Kortlevenrisico

< Zie de Technische Specificatie impact studie theoretisch solvabiliteitscriterium, paragraaf 3.2 >

3.8 Langlevenrisico

< Zie de Technische Specificatie impact studie theoretisch solvabiliteitscriterium, paragraaf 3.3 >

3.9 Valutarisico

Valutarisico vloeit voort uit veranderingen in het niveau of de volatiliteit van wisselkoersen. Dit risico kan de waarde beïnvloeden van beleggingen, verplichtingen en beleggingen in verbonden ondernemingen.

De lokale valuta is de euro, de valuta waarin de verzekeraar zijn jaarrekening opstelt. Alle andere valuta's worden aangeduid als buitenlandse valuta.

Het effect van het valutarisico op de aanwezige solvabiliteitsmarge is gelijk aan de hogere uitkomst van de scenario's:

- Een onmiddellijke stijging van 25% van de buitenlandse valuta ten opzichte van de euro

- Een onmiddellijke daling van 25% van de buitenlandse valuta ten opzichte van de euro

3.10 Invaliditeitsrisico

Invaliditeits- en morbiditeitsrisico is het risico van verliezen, of ongunstige veranderingen in de waarde van verzekeringsverplichtingen, als gevolg van veranderingen in niveau, de trend of de volatiliteit van invaliditeits- en morbiditeitscijfers.

Naar verwachting zal het grootste deel van de verzekeringsverplichtingen waarvoor dit risico relevant is worden opgenomen door schadeverzekeraars in plaats van door levensverzekeraars. Bij levensverzekeraars zal dit echter wel een rol spelen bij aanvullende verzekeringen.

Het voorgeschreven scenario bestaat uit zowel een stijging van de invaliditeitscijfers als een daling van de herstelpercentages:

- een stijging van de invaliditeitscijfers voor het komende jaar met 35%, in combinatie met
- een (permanente) toename met 25% (t.o.v. de aannames in de verwachtingswaarde) van de invaliditeitscijfers voor elke leeftijd in de volgende jaren
- plus, indien van toepassing, een permanente daling met 20% van de herstelpercentages voor invaliditeit.

3.11 Catastroferisico Leven

Het onderdeel catastroferisico leven beperkt zich tot polissen die zijn blootgesteld aan het sterfterisico, dat wil zeggen polissen waarvoor een toename van de sterfte leidt tot een toename van de uitkomst van de toereikendheidstoets. Het scenario bestaat uit een absolute toename van het percentage verzekerden dat in het volgende jaar overlijdt met 1,5 per 1.000.

3.12 Inflatierisico

In geval van verzekeringsverplichtingen waarbij de toekomstige uitkering afhankelijk is van inflatieontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld voor natura-uitvaartverplichtingen in de vorm van zuivere pakketverzekeringen en collectieve pensioencontracten met pensioenuitkeringen gekoppeld aan loon- of prijs-indexaties, kan sprake zijn van een inflatierisico.

Voor dit type contracten wordt het inflatierisicoscenario gedefinieerd als een toename van de inflatie met 1% per jaar boven het verwachte niveau in de berekening van de toereikendheidstoets.

Voor polissen met aanpasbare premies of uitkeringen moet rekening worden gehouden met realistische managementacties met betrekking tot deze opslagen.

3.13 Premie- en schadevoorzieningrisico

Het schadevoorzieningrisico betreft het risico dat de schadevoorzieningen (op basis van de verwachtingswaarde) onvoldoende kunnen blijken te zijn en heeft derhalve in essentie betrekking op een verstreken risicoperiode. Het premierisico heeft betrekking op de komende periode en het risico dat de premies (met inbegrip van de premievoorzieningen) onvoldoende kunnen blijken te zijn.

Ter kwantificering van deze verzekeringstechnische risico's kan er een kapitaal eis voor zowel het premierisico als het schadevoorzieningrisico in essentie worden bepaald door twee componenten met elkaar te vermenigvuldigen: een indicator voor het volume van de activiteit met een indicator voor de volatiliteit van de activiteit.

Voor het premierisico bestaat de volume-indicator in wezen uit het bedrag van de (verwachte) netto verdiende premies voor het komende jaar/in de komende contractperiode.

Het premievolume is het totaal aan premie dat in de contractperiode zal worden ontvangen. Voor een 1-jarig schadecontract betreft dit de jaarpremie, voor meerjarige contracten waarbij de premie over de volledige duur vastligt betreft dit het totaal aan te ontvangen premies over de gehele contractduur.

Voor het schadevoorzieningrisico wordt de volume-indicator gevormd door de verwachtingswaarde (beste schatting) van de schadevoorziening, na aftrek van vorderingen uit hoofde van herverzekering. Voor zover een schadeverzekeraar de technische voorzieningen op kwantitatieve basis toetst in de toereikendheidstoets kan in de kolom Volume schadevoorziening de berekende beste schatting eigen rekening worden opgenomen. In geval van een kwalitatieve toetsing van de technische voorzieningen kan in deze kolom op basis van een gemiddelde van de schade uitloopstatistiek over de laatste jaren een correctiefactor worden bepaald, te vermenigvuldigen met de balanswaarde van de huidige technische voorziening schade (bijvoorbeeld: als er gemiddeld over de laatste 5 jaren jaarlijks 20% is vrijgevallen uit de schadevoorziening, dan kan de beste schatting worden berekend als 80% van die Schadevoorziening).

3.14 Catastroferisico

De verzekeraar stelt voor elke dekking (natuurlijke catastrofes) en rapportagegroep (overige catastrofes) een eigen catastrofescenario vast dat rekening houdt met de eigen producten en samenstelling van de portefeuille. Voor deze scenario's kan geput worden uit eigen ervaringen dan wel aansluiting worden gezocht bij scenario's zoals die onder Solvency II in de standaardformule zullen worden gehanteerd. Op basis van de dekkingen en producten wordt eerst de te verwachten bruto schadelast (exposure) van het scenario vastgesteld (dus vóór aftrek uit hoofde van het herverzekeringsprogramma) en daarna de netto te verwachten schadelast (na aftrek van vorderingen op grond van het herverzekeringsprogramma). Bij de bepaling van de risicomitigatie kunnen de reinstatement premiums en gedeelde winstcommissie buiten beschouwing worden gelaten. DNB verwacht van de verzekeraar dat de gehanteerde scenario's met bijbehorende argumentatie in de toelichting wordt opgenomen.

4. ONDERDEEL BELEGGINGEN

5. ONDERDEEL NIEUWE PRODUCTIE

Inzicht in het resultaat van nieuwe productie is al heel lang relevant voor prudentieel toezicht. In de toelichting bij het invullen van de WFT verzekeringstaten (november 2007) staat dat inzicht dient te worden gegeven in de toereikendheid van de technische voorzieningen van nieuwe productie. In de *“Good Practice Toereikendheidstoets levensverzekeraars”* van 10 november 2011 heeft DNB nogmaals aangegeven, dat informatie nodig is over nieuwe productie door de verzekeraar:
25. De verzekeraar geeft in een document dat wordt bijgevoegd bij de staat Toereikendheidstoets .. een toelichting op de toereikendheid van de technische voorzieningen van nieuwe productie.

De wenselijkheid van dit inzicht bleek mede uit de uitkomst van een thema-onderzoek door DNB in 2012 naar de winstgevendheid van nieuwe productie.

Om de door verzekeraars te verstrekken toelichting te kunnen duiden is daarom een tabel opgenomen in de staat Organisatie & Risico. Het gaat om die verzekeringen die in de Toereikendheidstoets als nieuwe productie zijn opgenomen. De tabel vraagt conform Staat 160L gegevens uit voor de vijf productgroepen, alsmede voor de lijfrenteverzekeringen welke mogelijk gevoerd worden.

De gevraagde waarde van baten, lasten en van opties en garanties alsmede de risicomarge op de rapportagedatum dient berekend te worden op grondslagen zoals toegepast bij de toereikendheidstoets. Onderling vergelijkbaar maken van verzekeraars wordt daarmee gediend. Om deze waarden verder te kunnen duiden wordt van de nieuwe productie de omvang van de jaarpremies en de ontvangen koopsommen gevraagd, alsmede waarde van de nieuwe verplichtingen in de balansvoorzieningen.

Tot slot wil DNB informatie krijgen over de mate waarin de nieuwe productie bij heeft gedragen aan het resultaat op kosten in het boekjaar. Het spreekt voor zich dat verzekeraars in de gelegenheid worden gesteld om nadere toelichting te geven op de waarde van nieuwe productie.